

**REPUBLIKA SRPSKA
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UGOSTITELJSTVU**

Banja Luka, decembar 2023. godine

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UGOSTITELJSTVU

Član 1.

U Zakonu o ugostiteljstvu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/17) u članu 2. u stavu 1. u tački 1) riječi: „privredno društvo ili preduzetnik“ zamjenjuju se riječima: „privredno društvo, preduzetnik ili fizičko lice“.

Poslije tačke 1) dodaju se nove t. 2) i 3), koje glase:

„2) ugostiteljska usluga zavisno od vrste ugostiteljskog objekta je:

1. pružanje ugostiteljskih usluga smještaja, pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka i drugih uobičajenih usluga u ugostiteljstvu u ugostiteljskim objektima za smještaj, koja traje od momenta prijave gosta u ugostiteljski objekat za smještaj do momenta izdavanja odgovarajućeg računa za pružene usluge,

2. pružanje ugostiteljskih usluga pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka u ugostiteljskim objektima za ishranu i piće, koja traje od momenta ulaska gosta u ugostiteljski objekat i traje do momenta izdavanja odgovarajućeg računa za pružene usluge,

3) gost je fizičko lice koje kao potrošač u ugostiteljskom objektu za smještaj koristi uslugu smještaja, ishrane i pića i druge uobičajene usluge u ugostiteljstvu ili samo uslugu smještaja,“.

Dosadašnje t. 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11) i 12) postaju t. 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13) i 14).

U dosadašnjoj tački 11) koja postaje tačka 13) riječ: „i“ briše se i dodaje se zapeta.

U dosadašnjoj tački 12) koja postaje tačka 14) poslije riječi: „hranom“ dodaje se riječ: „i“.

Poslije tačke 14) dodaje se nova tačka 15), koja glasi:

„15) centralni informacioni sistem u oblasti ugostiteljstva (u daljem tekstu: centralni informacioni sistem) jedinstven je i centralizovan elektronski informacioni sistem, koji sadrži sve relevantne podatke o pružaocima usluge smještaja, objektima za smještaj i gostima, preko kog se vrši njihova evidencija i unose drugi podaci proistekli iz obavljanja ugostiteljske djelatnosti“.

Član 2.

U članu 7. u stavu 1. poslije riječi: „radinosti“ dodaju se zapeta i riječi: „kao i drugu robu“.

Član 3.

Član 9. mijenja se i glasi:

„(1) Lice koje u ugostiteljskim objektima za smještaj vrste hotel i u ugostiteljskom objektu za ishranu i piće vrste restoran, neposredno uslužuje goste (konobar), priprema toplu i hladna jela za goste (kuvar), priprema i dekoriše tople, hladne i suve poslastice (poslastičar) i recepcioner mora da ispunjava posebne uslove po pitanju stručnog zvanja, i to da ima najmanje srednju stručnu spremu u zanimanjima iz struke Ugostiteljstvo i turizam ili neku drugu srednju stručnu spremu.“

(2) Lice iz stava 1. ovog člana koje nema odgovarajuću srednju stručnu spremu ugostiteljskog smjera iz stava 1. ovog člana, može da izvrši prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju u traženo zanimanje ili da završi javnovažeći program osposobljavanja za zanimanje iz oblasti ugostiteljstva u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast obrazovanja odraslih.“

Član 4.

U članu 12. u stavu 1. poslije riječi: „peloid“ dodaju se zapeta i riječi: „vazduh/klima“.

Član 5.

Poslije člana 12. dodaju se novi čl. 12a. i 12b, koji glase:

„Član 12a.

„(1) Ministarstvo će uspostaviti centralni informacioni sistem i ugostiteljima koji pružaju uslugu smještaja obezbijediti besplatan pristup centralnom informacionom sistemu.

(2) Ugostitelj koji pruža uslugu smještaja dužan je da u centralni informacioni sistem unese osnovne podatke:

- 1) o ugostiteljskom objektu za smještaj,
- 2) o gostima,
- 3) o boravišnoj taksi.

(3) Pored osnovnih podataka iz stava 2. ovog člana, u centralni informacioni sistem se unose i druge vrste podataka iz stava 4. ovog člana.

(4) Ministar pravilnikom propisuje vrstu i način unošenja podataka u centralni informacioni sistem.

(5) Ugostitelj koji pruža uslugu smještaja dužan je da na način propisan ovim zakonom i podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovog zakona unese podatke u centralni informacioni sistem.

Član 12b.

(1) Ugostitelj koji pruža uslugu smještaja dužan je da obezbijedi internet vezu za pristup centralnom informacionom sistemu.

(2) U slučaju trenutne nemogućnosti pristupa internet vezi, ugostitelj koji pruža uslugu smještaja dužan je da ručno, u pisanom obliku, evidentira podatke iz člana 12a. stav 2. ovog zakona, s ciljem njihovog naknadnog unošenja u centralni informacioni sistem.

(3) Ugostitelj koji pruža uslugu smještaja dužan je da odmah:

1) nakon prijave gosta u ugostiteljski objekat za smještaj unese podatke o gostu u centralni informacioni sistem,

2) nakon objave gosta iz ugostiteljskog objekta za smještaj unese podatke o boravišnoj taksi u centralni informacioni sistem,

3) najkasnije u roku od tri dana od dana nastanka promjene podataka iz člana 12a. stav 2. ovog zakona iste unese u centralni informacioni sistem.

(4) Podaci u centralnom informacionom sistemu moraju biti tačni i istiniti.

(5) Ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za unutrašnje poslove i ministra finansija, propisuje pravilnikom način rada, korišćenja i funkcionisanje centralnog informacionog sistema.“

Član 6.

U členu 13. u tački 1) poslije riječi: „iznajmljivanje“ dodaju se zapeta i riječi: „objekat seoskog turizma“.

U tački 2) poslije riječi: „menze“ dodaju se zapeta i riječi: „saloni za posebne prilike“.

Član 7.

Član 17. mijenja se i glasi:

„(1) Ugostitelj iz člana 2. stav 1. tačka 1) ovog zakona može pružati usluge smještaja, ishrane i pića u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje smještajnih kapaciteta do osam smještajnih jedinica, odnosno 16 kreveta na period do 30 dana.

(2) Ugostitelj koji pruža usluge iz stava 1. ovog člana kao fizičko lice, može ih pružati u jednom objektu koji je u njegovom vlasništvu.

(3) Fizičko lice iz stava 2. ovog člana može da obavlja ugostiteljske usluge smještaja, pripremanja i usluživanja ishrane i pića u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje, bez registracije, kod nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, pod uslovom da zaključi ugovor o pružanju usluga sa turističkom organizacijom ili turističkom agencijom koja posjeduje Licencu za obavljanje poslova turističke agencije.

(4) Fizičko lice iz stava 2. ovog člana dužno je da:

1) u kući za odmor, apartmanu i sobi koju izdaje turistima istakne propisanu oznaku kategorije,

2) održava prostorije i opremu i pruža usluge prema propisanim standardima za kategoriju kuće za odmor, apartmana i sobe koja mu je određena rješenjem o kategoriji,

3) vidno istakne cijene usluga koje pruža i pridržava se istaknutih cijena,

4) ako pruža usluge ishrane i pića, osigura bezbjednost hrane koja je usklađena sa posebnim propisima iz oblasti bezbjednosti hrane, utvrdi normative hrane i pridržava se utvrđenih normativa,

5) vodi evidenciju gostiju dnevno i uredno,

6) ugovor iz stava 3. ovog člana sa dokazom o vlasništvu objekta dostavi Agenciji za posredničke, informatičke i finansijske usluge (u daljem tekstu: APIF) radi njegovog evidentiranja.“

Član 8.

U členu 19. u stavu 1. poslije riječi: „selu“ dodaju se riječi: „u objektu seoskog turizma“.

U stavu 4. riječi: „turističkom agencijom ili drugim pravnim licem koje je registrovano za obavljanje privredne djelatnosti“ zamjenjuju se riječima: „ili turističkom agencijom koja posjeduje Licencu za obavljanje poslova turističke agencije“.

Stav 5. briše se, a dosadašnji stav 6. postaje stav 5.

U dosadašnjem stavu 6. koji postaje stav 5. tačka 4) briše se, a dosadašnja tačka 5) postaje tačka 4).

Dosadašnji st. 7. i 8. brišu se.

Član 9.

U členu 23. u stavu 2. poslije riječi: „odmor“ riječ: „i“ briše se i dodaje se zapeta, a poslije riječi: „iznajmljivanje“ dodaju se zapeta i riječi: „hostel i objekat seoskog turizma“.

Član 10.

U članu 26. u stavu 1. poslije riječi: „iznajmljivanje“ dodaju se zapeta i riječi: „hostela i objekta seoskog turizma“.

Član 11.

U članu 30. u stavu 1. u tački 5) riječ: „uobičajenim“ briše se.

U tački 8) poslije riječi: „račun“ briše se zapeta i dodaju se riječi: „sa naznakom vrste, količine i cijene pružene usluge, odnosno odobrenog popusta,“.

Član 12.

U članu 34. u stavu 4. poslije riječi: „selu“ dodaju se riječi: „u objektu seoskog turizma“.

Član 13.

U članu 45. u stavu 1. poslije tačke 2) dodaju se nove t. 3) i 4), koje glase:

„3) ne unese propisane podatke u centralni informacijski sistem (član 12a. stav 2),

4) ne unese na propisan način podatke u centralni informacijski sistem (član 12a. stav 5),“.

Dosadašnje t. 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17) i 18) postaju t. 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 19) i 20).

U dosadašnjoj tački 6) koja postaje tačka 8) riječi: „st. 1. i 2.“ zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2. i 3.“.

U dosadašnjoj tački 7) koja postaje tačka 9) poslije riječi: „selu“ dodaju se riječi: „u objektu seoskog turizma“.

U dosadašnjoj tački 14) koja postaje tačka 16) poslije riječi: „račun“ dodaju se riječi: „sa naznakom vrste, količine i cijene pružene usluge, odnosno odobrenog popusta“.

Član 14.

U članu 46. u stavu 1. u tački 2) poslije riječi: „selu“ dodaju se riječi: „u objektu seoskog turizma“.

U tački 8) zapeta i riječi: „odnosno objavljenih“ brišu se.

Član 15.

U članu 47. u stavu 1. u tački 2) poslije riječi: „radinosti“ dodaju se zapeta i riječi: „kao i drugu robu“.

Tačka 3) briše se.

Poslije tačke 2) dodaju se nove t. 3), 4), 5), 6), 7) i 8), koje glase:

„3) ne obezbijedi internet vezu za pristup centralnom informacijskom sistemu (član 12b. stav 1),

4) ne evidentira propisane podatke na propisan način (član 12b. stav 2),

5) ne unese podatke o gostu u centralni informacijski sistem u propisanom roku (član 12b. stav 3),

6) ne unese podatke o boravišnoj taksi u centralni informacijski sistem u propisanom roku (član 12b. stav 3),

7) ne unese u propisanom roku nastalu promjenu podataka u centralni informacijski sistem (član 12b. stav 3),

8) u centralni informacijski sistem unese netačne i neistinite podatke (član 12b. stav 4),“.

Dosadašnje t. 4), 5) i 6) postaju t. 9), 10) i 11).

Tačka 7) briše se.

Dosadašnje t. 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16) i 17) postaju t. 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20) i 21).

U dosadašnjoj tački 13) koja postaje tačka 17) riječ: „uobičajenim“ briše se.

Član 16.

U članu 48. u stavu 1. tačka 4) briše se.

Dosadašnja tačka 5) postaje tačka 4).

U stavu 2. broj: „350“ zamjenjuje se brojem: „500“, a broj: „1.400“ zamjenjuje se brojem: „2.000“.

Član 17.

U članu 49. u stavu 1. poslije riječi: „ako:“ dodaju se nove t. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7) i 8), koje glase:

„1) ne unese propisane podatke u centralni informacijski sistem (član 12a. stav 2),

2) ne unese na propisan način podatke u centralni informacijski sistem (član 12a. stav 5),

3) ne obezbijedi internet vezu za pristup centralnom informacijskom sistemu (član 12b. stav 1),

4) ne evidentira propisane podatke na propisan način (član 12b. stav 2),

5) ne unese podatke o gostu u centralni informacijski sistem u propisanom roku (član 12b. stav 3),

6) ne unese podatke o boravišnoj taksi u centralni informacijski sistem u propisanom roku (član 12b. stav 3),

7) ne unese u propisanom roku nastalu promjenu podataka u centralni informacijski sistem (član 12b. stav 3),

8) u centralni informacijski sistem unese netačne i neistinite podatke (član 12b. stav 4),“.

Dosadašnje t. 1) i 2) postaju t. 9) i 10), a dosadašnja tačka 3) briše se.

U tački 2) koja postaje tačka 10) poslije riječi: „ovog zakona“ brišu se zapeta i riječ: „i“, a dodaje se tačka.

U stavu 2. u tački 1) riječi: „st. 1. i 2.“ zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2. i 3.“.

U tački 6) poslije riječi: „selu“ dodaju se riječi: „u objektu seoskog turizma“.

Član 18.

U članu 52. stav 2. briše se.

Dosadašnji st. 3, 4. i 5. postaju st. 2, 3. i 4.

U stavu 3. riječi: „Subjekti iz stava 3.“ zamjenjuje se riječima: „Subjekti iz stava 2.“.

Poslije stava 5, koji postaje stav 4, dodaju se novi st. 5, 6, 7. i 8, koji glase:

„(5) Do uspostavljanja centralnog informacijskog sistema, evidencija registrovanih ugostitelja koji pružaju usluge smještaja vršiće se u skladu sa članom 34. ovog zakona.“

(6) Ugostitelji iz člana 12a. ovog zakona dužni su da u roku od 30 dana od dana uspostavljanja centralnog informacionog sistema unesu propisane podatke u centralni informacioni sistem.

(7) Izuzetno od stava 6. ovog člana, ugostitelj koji ne posluje u momentu stupanja na snagu ovog zakona niti u roku od 30 dana nakon uspostavljanja centralnog informacionog sistema, dužan je da u roku od 15 dana od dana pribavljanja rješenja o registraciji nadležnog organa unese propisane podatke u centralni informacioni sistem.

(8) Hosteli i objekti seoskog turizma dužni su da podnesu zahtjev za kategorizaciju ugostiteljskog objekta nadležnom organu jedinice lokalne samouprave u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu pravilnika iz člana 55v. ovog zakona.“

Član 19.

Poslije člana 55. dodaju se novi čl. 55a, 55b. i 55v, koji glase:
„Član 55a.

Ministarstvo će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona uspostaviti centralni informacioni sistem i obezbijediti ugostiteljima iz člana 12a. ovog zakona besplatan pristup centralnom informacionom sistemu.

Član 55b.

Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sljedeće podzakonske akte:

- 1) Pravilnik o vrsti i načinu unošenja podataka u centralni informacioni sistem (član 12a. stav 4),
- 2) Pravilnik o načinu rada, korišćenja i funkcionisanja centralnog informacionog sistema (član 12b. stav 5).

Član 55v.

Ministar će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sljedeće podzakonske akte:

- 1) Pravilnik o postupku kategorizacije ugostiteljskih objekata vrste hostel i objekat seoskog turizma (član 26. stav 1) i
- 2) Pravilnik o izgledu i sadržaju standardnih ploča za označavanje kategorije ugostiteljskih objekata vrste hostel i objekat seoskog turizma (član 23. stav 11. t. 2) i 3).“

Član 20.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj:
Datum:

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Nenad Stevandić

OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
UGOSTITELJSTVU

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. stav 1. t. 6, 7, 8. i 18. Ustava Republike Srpske kojim je utvrđeno da Republika Srpska uređuje i obezbjeđuje:

– pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, njihovih udruženja i komora, tržište i planiranje,

– osnovne ciljeve i pravce privrednog, naučnog, tehnološkog, demografskog i socijalnog razvoja poljoprivrede i sela, korišćenje prostora, politiku i mjere za usmjeravanje razvoja i robne rezerve,

– druge odnose od interesa za Republiku, u skladu sa Ustavom.

Takođe, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je i u članu 70. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srpske, kojim je utvrđeno da Narodna skupština Republike Srpske donosi zakone.

II USKLAĐENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA ZA IZRADU ZAKONA I DRUGIH PROPISA REPUBLIKE SRPSKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo broj: 22.04.020-2977/23 od 23. novembra 2023. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. t. 6, 8. i 18. Ustava Republike Srpske kojim je uređeno da Republika, između ostalog, uređuje i obezbjeđuje pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, osnovne ciljeve i pravce privrednog razvoja, kao i druge odnose od interesa za Republiku. Takođe, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je i u članu 70. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srpske, prema kojem Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Obrađivač Zakona je, u skladu sa članom 41. stav 1. tačka 5. Pravila za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14), naveo razloge i ciljeve donošenja ovog zakona, a prema navodima obrađivača Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ugostiteljstvu se donosi u svrhu uspostavljanja Centralnog informacionog sistema u oblasti ugostiteljstva u Republici Srpskoj. U obrazloženju prijedloga zakona, u skladu sa članom 41. stav 2. Pravila za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, obrazložene su razlike Prijedloga zakona u odnosu na Nacrt zakona.

Obrađivač Zakona je, u skladu sa tačkom 22. podtačka 1. Smjernica za konsultacije u izradi propisa i drugih opštih akata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/22) i članom 41. stav 1. tačka 10. Pravila za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, naveo podatke da su sprovedene konsultacije u izradi zakona sa zainteresovanom javnošću.

Budući da postoji ustavni osnov za donošenje predmetnog zakona, da je Zakona usaglašen sa Ustavom, pravnim sistemom i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenje Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo je da se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ugostiteljstvu može uputiti u dalju proceduru.

III USKLAĐENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju broj: 17.03-020-3017/23 od 23. novembra 2023. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije i analize Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ugostiteljstvu, nisu ustanovljeni obavezujući sekundarni izvori prava Evropske unije relevantni za predmet uređivanja dostavljenog prijedloga. Zbog toga u Izjavi o usklađenosti stoji ocjena „neprimjenjivo“.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ugostiteljstvu se uspostavlja Centralni informacioni sistem u oblasti ugostiteljstva u Republici Srpskoj.

Centralni informacioni sistem u oblasti ugostiteljstva je jedinstven i centralizovan elektronski informacioni sistem koji sadrži sve relevantne podatke o pružaocima usluge smještaja, objektima za smještaj i gostima, preko koga se vrši njihova evidencija i unose drugi podaci proistekli iz obavljanja ugostiteljske, odnosno turističke djelatnosti. Dobrobiti i prednosti ovog sistema su višestruki i za ugostitelje i za turiste, ali i za niz institucija i organa uprave. Sistem elektronske prijave pojednostavljuje prijavu i odjavu domaćih i stranih turista, evidenciju uplaćenih boravišnih taksi, smanjuje broj administrativnih procedura i olakšava poslovanje ugostiteljima, a turistima obezbjeđuje viši kvalitet usluga, smještaj u legalnim ugostiteljskim objektima, institucijama i organima uprave donosi unapređenje statističkog praćenja turističkog prometa i analizu i uvid u bazu podataka o smeštajnim objektima i pružaocima ugostiteljskih usluga smještaja i čini efikasniji sistem naplata boravišnih taksi (suzbijanje sive ekonomije i unapređenje konkurentnosti).

Predloženim zakonom definiše se pojam „ugostiteljske usluge“. U primjeni važećeg Zakona o ugostiteljstvu uočen je problem koji se javlja kod velikog broja ugostitelja, a sastoji se u nemogućnosti tzv. „vezivanja računa“. Definisanjem pojma ugostiteljske usluge omogućava se ugostiteljima da u slučaju kada gost koristi više usluga u istom ugostiteljskom objektu, po okončanju pružanja usluga gostu izda jedan propisan račun za sve pružene usluge.

Ovim zakonom predviđeno je da jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se ugostiteljski objekat nalazi vrši kategorizaciju hostela i ugostiteljskih objekata na selu. Važećim Zakonom o ugostiteljstvu liberalizovani su uslovi po pitanju obavljanja ugostiteljske djelatnosti na selu u objektu seoskog turizma, a posljedično rezultat toga je povećanje broja pružalaca tih usluga. Imajući u vidu da je seoski turizam jedna od vodećih grana razvoja turističkog sektora, neophodno je da se postignu određeni standardi u pružanju tih usluga i time postigne bolja ponuda u ovoj oblasti. Takođe, s ciljem daljeg povećanja broja pružalaca usluga na selu u objektu seoskog turizma, ukinuto je ograničenje po pitanju broja gostiju kojima se istovremeno mogu pružati usluge smještaja, odnosno ishrane i pića.

Prijedlogom zakona se mijenjaju uslovi za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u ugostiteljskim objektima vrste: apartman, kuća za odmor i soba za iznajmljivanje. Predloženim zakonskim rješenjem predviđa se da fizička lica, koja nisu registrovana kod nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, obavljaju ugostiteljske usluge u jednom objektu koji je u njegovom vlasništvu. Dosadašnjim zakonskim rješenjem se dozvoljavalo da predmetni ugostitelji obavljaju ugostiteljske usluge u apartmanima, kućama za odmor ili sobama za iznajmljivanje koji su u njihovom vlasništvu ili u vlasništvu njegovog bračnog ili vanbračnog supružnika, krvnih srodnika u pravoj liniji do trećeg stepena srodstva ili u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva.

Takođe, Prijedlogom zakona se definiše da lice koje u ugostiteljskim objektima za smještaj vrste hotel i u ugostiteljskom objektu za ishranu i piće vrste restoran, neposredno uslužuje goste (konobar), priprema topla i hladna jela za goste (kuvar), priprema i dekoriše tople, hladne i suve poslastice (poslastičar) i recepcioner mora da ispunjava posebne uslove po

pitanju stručnog zvanja i to da ima najmanje srednju stručnu spremu u zanimanjima iz struke Ugostiteljstvo i turizam ili neku drugu srednju stručnu spremu. Dosadašnje zakonsko rješenje da samo konobari moraju imati odgovarajuću srednju stručnu spremu ugostiteljskog smjera se proširuje i obuhvataju se i druga zaposlena lica u ugostiteljstvu.

Ostale izmjene u ovom zakonu uglavnom se odnose na preciziranje postojećih rješenja i nisu suštinskog karaktera.

V OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. Prijedloga zakona izvršene su izmjene u članu 2. osnovnog teksta Zakona, na način da je definisano da se ugostiteljem, pored preduzetnika ili privrednog društva, smatra i fizičko lice. Pružaoci usluga smještaja, ishrane i pića u apartmanima, kućama za odmor i sobama za iznajmljivanje, kao i pružaoci ugostiteljskih usluga na selu u objektu seoskog turizma mogu da pružaju navedene usluge i kao fizička lica, pod uslovima propisanim Zakonom. U istom članu osnovnog teksta Zakona, dodaju se nove t. 2) i 3) kojima se definiše pojam ugostiteljske usluge i pojam gosta u ugostiteljskom objektu za smještaj. Takođe, u istom članu, tačkom 15) definiše se pojam Centralnog informacionog sistema u oblasti ugostiteljstva.

Članom 2. Prijedloga zakona izvršene su izmjene u članu 7. osnovnog teksta Zakona, na način da je ugostiteljima omogućeno da u ugostiteljskim objektima mogu prometovati i drugu robu, pod uslovom da ispunjavaju uslove iz oblasti trgovine. Postojećim zakonskim rješenjem ugostitelji su u ugostiteljskim objektima mogli obavljati djelatnost trgovine na malo duvanom i prerađevinama od duvana, trgovine na malo štampom, suvenirima, proizvodima iz programa sopstvene proizvodnje i domaće radinosti, te im je ovom definicijom bila uskraćena mogućnost trgovine i drugim proizvodima pod uslovima propisanim propisima iz oblasti trgovine.

Članom 3. Prijedloga zakona mijenja se član 9. osnovnog teksta Zakona. Predmetnim članom je predviđeno da lice koje u ugostiteljskim objektima za smještaj vrste hotel i u ugostiteljskom objektu za ishranu i piće vrste restoran, neposredno uslužuje goste (konobar), priprema topla i hladna jela za goste (kuvar), priprema i dekoriše tople, hladne i suve poslastice (poslastičar) i recepcioner mora da ispunjava posebne uslove po pitanju stručnog zvanja, i to da ima najmanje spremu u zanimanjima iz struke Ugostiteljstvo i turizam ili neku drugu srednju stručnu spremu. Takođe, stavom 2. ovog člana se definiše da lice iz stava 1. ovog člana koje nema odgovarajuću srednju stručnu spremu ugostiteljskog smjera iz stava 1. ovog člana, može da izvrši prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju u traženo zanimanje ili da završi javnovažeći program osposobljavanja za zanimanje iz oblasti ugostiteljstva u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast obrazovanja odraslih. Naime, svjesni problema nedostatka radne snage u oblasti ugostiteljstva, obrađivač propisa je predvidio kao mogućnost, a ne obavezu prekvalifikaciju lica ili završavanje javnovažećeg programa za osposobljavanje konobara u skladu sa zakonom koji propisuje obrazovanje odraslih.

Članom 4. Prijedloga zakona izmijenjen je član 12. osnovnog teksta Zakona, na način da se kao prirodni faktor liječenja dodaje i vazduh/klima. U Republici Srpskoj, svakako jedan od vodećih oblika turizma jeste banjski turizam, te se u prethodnom periodu pokazalo kao neophodno da se i ovaj ljekoviti faktor značajan u turizmu definiše zakonom. Svakako, kvalitetan i čist vazduh i povoljna klima je bogatstvo Republike Srpske, te je bilo neophodno predvidjeti da zdravstvene ustanove u obavljanju zdravstvene djelatnosti mogu da koriste kao oblik turističke ponude prednosti kvalitetnog vazduha i povoljne klime kao ljekoviti faktor.

Članom 5. Prijedloga zakona dodati su novi čl. 12a. i 12b. kojima je definisan način rada i funkcionisanja Centralnog informacionog sistema u oblasti ugostiteljstva u Republici Srpskoj. Članom 12a. predviđa se da će Ministarstvo trgovine i turizma uspostaviti Centralni informacioni sistem i ugostiteljima obezbijediti besplatan pristup tom sistemu. U skladu sa

tim, propisano je i koje podatke ugostitelji koji pružaju uslugu smještaja će biti dužni da unose u centralni informacijski sistem, te se definiše da će ministar trgovine i turizma pravilnikom propisati vrstu i način unošenja podataka u centralni informacijski sistem. Članom 12b. propisana je obaveza ugostitelja da obezbijedi pristup internet vezi, rokovi za unos propisanih podataka u centralni informacijski sistem, rok za unos podataka u slučaju nastanka promjene podataka i definisano je da će ministar trgovine i turizma u saradnji sa ministrom finansija i ministrom unutrašnjih poslova donijeti Pravilnik o načinu rada, korišćenja i funkcionisanja centralnog informacijskog sistema.

Članom 6. Prijedloga zakona dopunjen je član 13. osnovnog teksta Zakona, na način da se kod definisanja vrsta ugostiteljskih objekata za smještaj u kojima se korisnicima usluga pružaju usluge smještaja, ishrane i pića ili samo usluge smještaja, predviđa kao vrsta ugostiteljskog objekta i objekat seoskog turizma. Postojećim zakonskim rješenjem predviđeno je da ugostitelj može pružati ugostiteljske usluge na selu, odnosno usluge smještaja i pripremanja i usluživanja hrane i pića koja su proizvedena na poljoprivrednom gazdinstvu iz programa sopstvene proizvodnje, kao i ostale prateće usluge, na period do 30 dana, a Prijedlogom zakona se terminološki detaljnije definiše ovakva vrsta pružanja ugostiteljskih usluga. Takođe, u tački 2) definisana je kao posebna vrsta ugostiteljskog objekta za ishranu i piće – salon za posebne prilike. Postojećim zakonskim rješenjem nisu obuhvaćeni navedeni objekti, te se otvara mogućnost stvaranja velike „sive zone“ u poslovanju ovih pružalaca usluga. Normiranjem ove vrste ugostiteljskih objekata u Zakonu, kao posebne vrste objekta, a i definisanjem načina rada i pružanja usluga kroz planirane podzakonske akte, uspostaviće se sistem u kojem će ovi pružaoci usluga imati jasno definisan način rada, prava i obaveze.

Članom 7. Prijedloga zakona se predviđa da fizička lica, koja nisu registrovana kod nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, obavljaju ugostiteljske usluge u jednom objektu koji je u njegovom vlasništvu. Dosadašnjim zakonskim rješenjem se dozvoljavalo da ti ugostitelji obavljaju ugostiteljske usluge u apartmanima, kućama za odmor ili sobama za iznajmljivanje koji su u njihovom vlasništvu ili u vlasništvu njegovog bračnog ili vanbračnog supružnika, krvnih srodnika u pravoj liniji do trećeg stepena srodstva ili u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva.

Ukida se i mogućnost ugostitelja da zaključuju ugovore o pružanju usluga i sa privrednim subjektima u oblasti turizma. Novim zakonskim rješenjem se predviđa ova obaveza, ali samo u pravcu zaključivanja ugovora o pružanju usluga između fizičkog lica i turističke organizacije ili turističke agencije. Dosadašnje zakonsko rješenje se pokazalo kao nepraktično, jer predmetna fizička lica zaključivanjem ovih ugovora i sa drugim privrednim subjektima u oblasti turizma nisu imali nikakve dobrobiti u odnosu na njihovo poslovanje, a sa druge strane, ni nadležni organi koji se bave razvojem ugostiteljstva i turizma nisu imali mjerodavne statističke ili druge podatke o ovim subjektima.

Novim članom 17. obrisana je i dosadašnja tačka 6) stava 4. jer će ugostitelji podatke o gostima i pruženoj usluzi unositi u Centralni informacijski sistem. Novim članom 17. obrisana je i dosadašnji stav 5. jer je taj stav izazivao mnogobrojne nedoumice u praktičnoj primjeni, naročito u dijelu koji se odnosi na obavezu izdavanja računa. Fizička lica koja obavljaju ugostiteljsku djelatnost u apartmanima, kućama za odmor i sobama za iznajmljivanje su dužni da za pruženu uslugu izdaju odgovarajući račun, te je predmetni stav suvišan.

Članom 8. Prijedloga zakona dodaje se termin „objekat seoskog turizma“ u članu 19. osnovnog teksta Zakona, odnosno vrši se terminološko usklađivanje sa preostalim tekstom Zakona, kojim se definiše i uređuje obavljanje ugostiteljskih usluga na selu, odnosno usluga smještaja i pripremanja i usluživanja hrane i pića koja je proizvedena na poljoprivrednom gazdinstvu iz programa sopstvene proizvodnje, kao i ostale prateće usluge. Takođe, kao i u članu 7. Prijedloga zakona, ukida se i mogućnost ugostitelja da zaključuju ugovore o pružanju usluga i sa privrednim subjektima u oblasti turizma. Novim zakonskim rješenjem se predviđa

ova obaveza ali samo u pravcu zaključivanja ugovora o pružanju usluga između pružaoca ugostiteljskih usluga u objektu seoskog turizma i turističke organizacije ili turističke agencije. Briše se i stav 5. člana 19. osnovnog teksta Zakona, kojim se predviđao maksimalan broj gostiju istovremeno. Imajući u vidu veliki značaj seoskog turizma, sve veći porast broja objekata seoskog turizma, neophodno je navedeni stav izbrisati, i na taj način omogućiti ovim pružaocima usluga da istovremeno boravi veći broj gostiju u njihovim objektima.

Takođe, briše se i odredba o obavezi tih ugostitelja da podatke o gostima i pruženoj usluzi dostavljaju turističkoj organizaciji, turističkoj agenciji ili drugom pravnom licu koje obavlja ugostiteljsku ili turističku djelatnost kao pretežnu djelatnost jer će te podatke ugostitelji unositi u Centralni informacijski sistem.

Takođe, briše se i stav 7. člana 19. osnovnog teksta Zakona jer je izazivao mnogobrojne nedoumice u praktičnoj primjeni, naročito u dijelu koji se odnosi na obavezu izdavanja računa. Pružaoci usluga u objektima seoskog turizma su dužni da za pruženu uslugu izdaju odgovarajući račun, te je predmetni stav suvišan.

Članom 9. Prijedloga zakona dodaje se stav 2. u članu 23. osnovnog teksta Zakona, odnosno precizira se da i objekat seoskog turizma i hostel podliježu obaveznoj kategorizaciji objekta. Imajući u vidu da je seoski turizam jedna od vodećih grana razvoja turističkog sektora, neophodno je da se postignu određeni standardi u pružanju ovih usluga i time postigne bolja ponuda u ovoj oblasti. Takođe, hosteli kao vrsta ugostiteljskog objekta postojećim Zakonom nisu bili predmet kategorizacije, a sve veći broj ovih ugostiteljskih objekata ukazuje na neophodnost detaljnijeg definisanja standarda koji ovi objektu treba da ispunjavaju.

Članom 10. Prijedloga zakona mijenja se član 26. osnovnog teksta Zakona, a novom odredbom se propisuje da kategorizaciju objekata seoskog turizma i hostela vrši jedinica lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi objekat.

Članom 11. Prijedloga zakona briše se riječ „uobičajenim“ u članu 30. stav 1. tačka 5) osnovnog teksta Zakona. Razvojem tehnologije neophodno je ostaviti slobodu ugostiteljima da sami odrede u skladu sa politikom svog poslovanja oblik i vrstu cjenovnika koji će istaknuti. Dakle, to ne mora da bude samo cjenovnik u pisanoj formi, na uobičajenim flajerima, već može biti i u nekoj drugoj, savremenijoj formi. Takođe, vrši se i dopuna člana 30. stav 1. tačka 8) osnovnog teksta Zakona, na način da se propisuje da ugostitelj za izvršenu uslugu izda odgovarajući račun sa naznakom vrste, količine i cijene pružene usluge, odnosno odobrenog popusta. Ovakvo definisanje je neophodno kako bi se uskladio sadržaj računa sa pojmom usluge u ugostiteljstvu. Dakle, potrebno je da u slučaju da ugostitelj pruži gostu više usluga, svaku pruženu uslugu posebno naznači na računu i to sa naznakom vrste usluge, količine pružene usluge, cijene, odnosno odobrenog popusta za pružene usluge.

Članom 12. Prijedloga zakona mijenja se član 34. osnovnog teksta Zakona. U stavu 4. dodaju se riječi u objektu seoskog turizma, radi terminološkog usklađivanja sa preostalim tekstom Zakona, kojim se definiše i uređuje obavljanje ugostiteljskih usluga na selu, odnosno usluga smještaja i pripremanja i usluživanja hrane i pića koja je proizvedena na poljoprivrednom gazdinstvu iz programa sopstvene proizvodnje, kao i ostale prateće usluge. Neophodno je napomenuti da će se navedeni član Zakona primjenjivati do uspostavljanja centralnog informacionog sistema.

Članom 13. Prijedloga zakona vrši se dopuna člana 45. osnovnog teksta Zakona, na način da se predviđaju novčane kazne za prekršaj ugostitelja organizovanog kao privredno društvo, i to ako ne postupi u skladu sa obavezama koje su propisane čl. 12a. i 12b.

Predmetnim članom predviđa se novčana kazna od 1.500 KM do 6.000 KM za ugostitelja organizovanog kao privredno društvo, i to ako ne unese propisane podatke iz člana 12a. u Centralni informacijski sistem ili ne unese na propisan način propisane podatke iz člana 12a. u Centralni informacijski sistem. Takođe, istim članom se u tački 9) Prijedloga zakona dodaju riječi „u objektu seoskog turizma“ kako bi se izvršilo terminološko usklađivanje sa preostalim

tekstom Zakona. U tački 16) dodaju se riječi „sa naznakom vrste, količine i cijene pružene usluge, odnosno odobrenog popusta“ kako bi se izvršilo terminološko usklađivanje sa preostalim tekstom Zakona.

Članom 14. Prijedloga zakona dodaje se riječ „u objektu seoskog turizma“ u članu 46. stav 1. tačka 2) osnovnog teksta Zakona, odnosno vrši se terminološko usklađivanje sa članom 19. osnovnog teksta Zakona. Takođe, brišu se i riječi „odnosno objavljenih“ u stavu 1. tačka 8) kako bi se uskladila predmetna norma sa članom 30. stav 1. tačka 5) osnovnog teksta Zakona.

Članom 15. Prijedloga zakona vrši se izmjena i dopuna člana 47. osnovnog teksta Zakona. U stavu 1. u tački 2) dodaju se riječi „kao i drugu robu“. Potrebno je ugostiteljima proširiti mogućnost prodaje i drugih proizvoda iz oblasti trgovine, a ne samo onih koji su bili predviđeni postojećim zakonskim rješenjima.

Tačka 3) briše se kako bi se uskladio predmetni član Prijedloga zakona sa članom 9. osnovnog teksta Zakona.

Predmetnim članom se definiše da će se ugostitelji organizovani kao privredno društvo kazniti novčanom kaznom od 800 KM do 3.200 KM ako ne primjenjuju odredbe člana 12b. Prijedloga zakona.

U stavu 1. tačka 7) osnovnog teksta Zakona se briše, kako bi se izvršilo usklađivanje sa izvršenom promjenom u članu 19. stav 5. osnovnog teksta Zakona. U tački 17) Prijedloga zakona riječ „uobičajenim“ briše se, kako bi izvršilo usklađivanje sa izvršenom promjenom u članu 30. stav 1. tačka 5) osnovnog teksta Zakona.

Članom 16. Prijedloga zakona se u članu 48. osnovnog teksta Zakona u stavu 1. briše tačka 4), radi usklađivanja predmetnog člana sa izvršenim izmjenama u čl. 17. i 19. snovnog teksta Zakona. U stavu 2. predmetnog člana vrši se usklađivanje iznosa prekršajnih sankcija sa Zakonom o prekršajima.

Članom 17. Prijedloga zakona vrši se dopuna člana 49. osnovnog teksta Zakona, tako što se predviđaju novčane kazne za ugostitelja organizovanog kao fizičko lice, i to ako ne postupi u skladu sa obavezama koje su propisane čl. 12a i 12b. Takođe, u stavu 2. u tački 6) dodaju se riječi „u objektu seoskog turizma“ radi terminološkog usklađivanja sa članom 19. osnovnog teksta Zakona.

Članom 18. Prijedloga zakona vrše se izmjene i dopune člana 52. osnovnog teksta Zakona. Stav 2. briše se radi usklađivanja sa članom 9. osnovnog teksta zakona. Dodaju se novi st. 5, 6, 7. i 8. Stavom 5. predviđa se da će se evidencija ugostitelja koji pružaju usluge smještaja vršiti u skladu sa članom 34. osnovnog teksta Zakona, do uspostavljanja Centralnog informacionog sistema. Naime, Ministarstvo će od APIF pribavljati podatke o ugostiteljima koji pružaju usluge smještaja, i to do uspostavljanja Centralnog informacionog sistema, a nakon toga će Ministarstvo uvidom u Centralni informacioni sistem imati niz podataka o ugostiteljima koji pružaju uslugu smještaja, i to u realnom vremenu.

Stavom 6. istog člana propisuje se obaveza ugostiteljima koji pružaju uslugu smještaja da u roku od 30 dana od dana uspostavljanja Centralnog informacionog sistema, unesu propisane podatke u sistem, a stavom 7. istog člana se propisuje rok u kojem će naknadno osnovani ugostitelji, koji nisu poslovali u momentu uspostavljanja Centralnog informacionog sistema, niti u roku od 30 dana od dana uspostavljanja Centralnog informacionog sistema, unijeti podatke u sistem.

Stavom 8. istog člana obrađivač Zakona je propisao rok u kojem su hosteli i objekti seoskog turizma dužni da podnesu zahtjev za kategorizaciju nadležnom organu jedinice lokalne samouprave.

Članom 19. Prijedloga zakona dodaju se novi čl. 55a, 55b. i 55v. kojima se propisuje rokovi za uspostavljanje Centralnog informacionog sistema i donošenje podzakonskih akata. Članom 55a. predviđa se da će Ministarstvo obezbijediti ugostiteljima u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona besplatan pristup centralnom informacionom sistemu,

a članom 55b. se predviđa da će ministar u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti dva pravilnika kojima se uređuje vrsta i način unošenja podataka u centralni informacioni sistem i način rada, korišćenja i funkcionisanja centralnog informacionog sistema. Članom 55v. propisano je da će ministar u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Pravilnik o postupku kategorizacije ugostiteljskih objekata vrste hostel i objekat seoskog turizma i Pravilnik o izgledu i sadržaju standardnih ploča za označavanje kategorije ugostiteljskih vrste hostel i objekat seoskog turizma.

Članom 20. propisano je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

VI RAZLIKE IZMEĐU NACRTA I PRIJEDLOGA ZAKONA

Na Petoj redovnoj sjednici Narodne skupštine Republike Srpske, održanoj 28. septembra 2023. godine, usvojen je Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ugostiteljstvu i donesen Zaključak broj: 02/1-021-1055/23 od 28. septembra 2023. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 87/23), kojim je zaduženo Ministarstvo trgovine i turizma da organizuje i sprovede javnu raspravu, budući da se navedenim Nacrtom zakona uređuju pitanja od posebnog značaja za građane i o kojima je neophodno da se najšire konsultuju zainteresovani organi i organizacije, naučne i stručne institucije. Razlike između Nacrta i Prijedloga zakona uslovljene su prihvaćenim primjedbama i sugestijama sa održanih javnih rasprava u Trebinju, Istočnom Sarajevu, Bijeljini i Banjoj Luci, kao i dodatnom analizom obrađivača Zakona i odnose se na sljedeće.

– U članu 1. Nacrta zakona u stavu 1. t. 2) i 3) mijenjaju se na način da se Prijedlogom zakona mijenja momenat prestanka ugostiteljske usluge i to se veže za momenat izdavanja odgovarajućeg računa za pružene usluge.

– Članom 3. Prijedloga zakona mijenja se član 9. osnovnog teksta Zakona koji glasi:
„(1) Lice koje u ugostiteljskim objektima za smještaj vrste hotel i u ugostiteljskom objektu za ishranu i piće vrste restoran neposredno uslužuje goste (konobar), priprema toplu i hladnu jela za goste (kuvar), priprema i dekoriše tople, hladne i suve poslastice (poslastičar) i recepcioner mora da ispunjava posebne uslove po pitanju stručnog zvanja, i to da ima najmanje srednju stručnu spremu u zanimanjima iz struke Ugostiteljstvo i turizam ili neku drugu srednju stručnu spremu.

(2) Lice iz stava 1. ovog člana koje nema odgovarajuću srednju stručnu spremu ugostiteljskog smjera iz stava 1. ovog člana, može da izvrši prekvalifikaciju dokvalifikaciju u traženo zanimanje ili da završi javnovažeći program osposobljavanja za zanimanje iz oblasti ugostiteljstva u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast obrazovanja odraslih.“

Nacrtom zakona se predmetni član osnovnog teksta Zakona brisao, jer je namjera obrađivača Zakona bila da se ugostiteljima omogući da zaposle konobara prema njegovim sposobnostima i ličnim karakteristikama koje su od uticaja na obavljanje posla neposrednog usluživanja gostiju, i to bez obzira na stručnu spremu tog lica. Međutim, uvažavajući zahtjeve ugostiteljske struke, a sa druge strane zahtjeve poslovne zajednice, Ministarstvo je izmijenilo predmetni član osnovnog teksta Zakona na gorenavedeni način.

– Član 7. Prijedloga zakona mijenja se u odnosu na isti član Nacrta zakona. Naime, članom 7. stav 1. Nacrta zakona smanjen je smještajni kapacitet pružalaca usluga u apartmanima, kućama za odmor i sobama za iznajmljivanje, i to na četiri smještajne jedinice, odnosno osam kreveta.

Prijedlogom zakona se vraća smještajni kapacitet kod ovih pružalaca usluga kao u osnovnom tekstu Zakona, tačnije na osam smještajnih jedinica, odnosno 16 kreveta.

Stavom 2. istog člana se preciznije definiše pružanje ugostiteljskih usluga u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje od fizičkog lica na način da se definiše da ova lica mogu da pružaju predmetne usluge u jednom objektu u njihovom vlasništvu.

Stav 4. tačka 6) Prijedloga zakona se razlikuje u odnosu na istu tačku u Nacrtu zakona. Prijedlogom se definiše da je ugostitelj koji posluje kao fizičko lice dužan da ugovor iz stava 3. ovog člana sa dokazom o vlasništvu objekta dostavi APIF-u, radi njegovog evidentiranja.

– Članom 18. Prijedloga zakona se vrši usklađivanje sa članom 3. Prijedloga zakona. Stavom 9. istog člana se mijenja rok za podnošenje zahtjeva za kategorizaciju hostela i objekata seoskog turizma u odnosu na Nacrt zakona. Prijedlogom se predviđa rok od 60 dana od dana stupanja na snagu pravilnika iz člana 55v. Zakona.

– Članom 19. Prijedloga zakona dodaje se novi član 55v. kojim se predviđa da će ministar u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Pravilnik o postupku kategorizacije ugostiteljskih objekata vrste hostel i objekat seoskog turizma i Pravilnik o izgledu i sadržaju standardnih ploča za označavanje kategorije ugostiteljskih objekata vrste hostel i objekat seoskog turizma.

VII PROCJENA UTICAJA ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA NA UVOĐENJE NOVIH, IZMJENU ILI UKIDANJE POSTOJEĆIH FORMALNOSTI KOJE OPTEREĆUJU PRIVREDNO POSLOVANJE

U skladu sa tačkom X Odluke o procjeni uticaja propisa („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 8/23), a u vezi sa članom 17. Poslovnika o radu Vlade Republike Srpske, Ministarstvo trgovine i turizma je pribavilo Mišljenje Ministarstva privrede i preduzetništva broj: 18.06-020-2972/23 od 22. novembra 2023. godine.

U vezi sa problemom koji se želi riješiti obrađivač propisa je naveo da postoji potreba da se neka zakonska rješenja prilagode kretanju tržišta i savremenim tokovima društva, uz taksativno navođenje problema koje je potrebno riješiti novim propisom.

Cilj donošenja Prijedloga zakona je uspostavljanje jedinstvene evidencije svih ugostitelja koji pružaju usluge smještaja, smanjenje sive ekonomije u oblasti ugostiteljstva, te povećanje konkurentnosti u poslovanju. Obradivač ističe da se Prijedlogom zakona nastoji ostvariti više posebnih ciljeva, i to: omogućiti bolji uvid u plaćanje boravišne takse, olakšati rad ugostiteljskih objekata kroz omogućavanje tzv. „vezivanja računa“, bolja standardizacija u pružanju ugostiteljskih usluga u hostelima i objektima seoskog turizma. Kod utvrđivanja opcija za postizanje ciljeva i njihove analize, utvrđeno je da se cilj može postići jedino regulatornom mjerom. U vezi sa uticajem na javne budžete, obrađivač propisa je naveo da je za sprovođenje Prijedloga zakona u budžetu Republike Srpske za 2024. i 2025. godinu potrebno obezbijediti sredstva u ukupnom iznosu od 5 miliona KM, a u cilju uspostavljanja Centralnog informacionog sistema. U vezi sa uticajem na poslovanje, obrađivač propisa je naveo da će Prijedlog zakona uticati na sve privredne subjekte u ugostiteljstvu koji pružaju usluge smještaja, bez obzira na način njihovog organizovanja. Prijedlogom zakona nisu propisane nove formalnosti za građane i poslovni sektor, kao ni izmjene i ukidanje postojećih formalnosti. U vezi sa socijalnim uticajem, Prijedlogom zakona se mijenjaju uslovi po pitanju stručne spreme kuvara, konobara, poslastičara i recepcionera na način da isti moraju da ima najmanje srednju stručnu spremu u zanimanjima iz struke Ugostiteljstvo i turizam ili neku drugu srednju stručnu spremu. Prekvalifikacija ili dokvalifikacija radnika je ostavljena kao mogućnost, a ne kao obaveza. U vezi sa uticajem na životnu sredinu, utvrđeno je da Prijedlog zakona nema direktnog uticaja. U pogledu ostalih metodoloških koraka procjene uticaja propisa, obrađivač propisa je obavio konsultacije sa zainteresovanim poslovnim subjektima, organima, organizacijama itd. Takođe, shodno Zaključku Narodne skupštine Republike Srpske broj: 02/1-021-1055/23 od 28. septembra 2023. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 87/23), Ministarstvo je u koordinaciji sa Privrednom komorom Republike Srpske organizovalo javnu raspravu. Javna rasprava o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ugostiteljstvu sprovedena je u periodu od 11. oktobra do 19. oktobra 2023. godine u sljedećim gradovima: Trebinje, Istočno Sarajevo, Bijeljina i Banja Luka.

Kada je u pitanju sprovođenje propisa, obrađivač je istakao da će se efekti primjene zakona vrednovati na osnovu broja upisanih ugostitelja koji pružaju uslugu smještaja u Centralni informacioni sistem.

Shodno navedenom, Ministarstvo privrede i preduzetništva utvrdilo je da je obrađivač propisa prilikom ocjene uticaja propisa postupio u skladu sa Odlukom o procjeni uticaja propisa.

VIII UČEŠĆE JAVNOSTI U POSTUPKU IZRADE PRIJEDLOGA ZAKONA

U postupku izrade predmetnog Prijedloga zakona obavljene su konsultacije sa poslovnim subjektima u oblasti ugostiteljstva.

Takođe, shodno Zaključku Narodne skupštine Republike Srpske broj: 02/1-021-1055/23 od 28. septembra 2023. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 87/23), Ministarstvo je u koordinaciji sa Privrednom komorom Republike Srpske organizovalo javnu raspravu. Javna rasprava o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ugostiteljstvu sprovedena je u periodu od 11. oktobra do 19. oktobra 2023. godine u sljedećim gradovima: Trebinje, Istočno Sarajevo, Bijeljina i Banja Luka.

Pored predstavnika Ministarstva i Privredne komore Republike Srpske, raspravi su prisustvovali i predstavnici jedinica lokalne samouprave, udruženja hotelijera „Moja Jahorina“, ugostitelji (hotelijeri, restorateri), predstavnici turističkih organizacija opština i gradova, predstavnici udruženja radnika ugostiteljstva i turizma, Zanatsko-preduzetničke komore Republike Srpske, visokoškolskih ustanova, ugostiteljskih škola u Republici Srpskoj i nevladinih organizacija.

IX FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona potrebno je obezbijediti sredstva u ukupnom iznosu od 5.000.000 KM u budžetu Republike Srpske za 2024. i 2025. godinu.

Navedena sredstva su potrebna radi uvođenja Centralnog informacionog sistema u oblasti ugostiteljstva. Pozitivan uticaj uvođenja Centralnog informacionog sistema ogledaće se u većoj stopi uplaćene boravišne takse na račun javnih prihoda Republike Srpske, većim prilivom sredstava u budžet Republike Srpske, a doprinosi se i smanjenju sive ekonomije, povećanju konkurentnosti itd.

ZAKON O UGOSTITELJSTVU

(Tekst predloženih izmjena i dopuna ugrađen u tekst Zakona)

Član 2.

(1) Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) ugostitelj je **privredno društvo, preduzetnik ili fizičko lice** koje obavlja ugostiteljsku djelatnost,

2) ugostiteljska usluga zavisno od vrste ugostiteljskog objekta je:

1. pružanje ugostiteljskih usluga smještaja, pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka i drugih uobičajenih usluga u ugostiteljstvu u ugostiteljskim objektima za smještaj, koja traje od momenta prijave gosta u ugostiteljski objekat za smještaj do momenta izdavanja odgovarajućeg računa za pružene usluge,

2. pružanje ugostiteljskih usluga pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka u ugostiteljskim objektima za ishranu i piće, koja traje od momenta ulaska gosta u ugostiteljski objekat i traje do momenta izdavanja odgovarajućeg računa za pružene usluge,

3) gost je fizičko lice koje kao potrošač u ugostiteljskom objektu za smještaj koristi uslugu smještaja, ishrane i pića i druge uobičajene usluge u ugostiteljstvu ili samo uslugu smještaja,

4) ugostiteljska djelatnost je pružanje ugostiteljskih usluga smještaja, pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka u ugostiteljskim objektima, kao i pripremanje hrane i dostavljanje korisnicima za potrošnju na drugom mjestu,

5) ugostiteljski objekat je funkcionalno povezan, uređen i opremljen prostor koji ispunjava propisane minimalno-tehničke, sanitarno-tehničke i higijenske uslove za pružanje ugostiteljskih usluga, odnosno za obavljanje ugostiteljske djelatnosti,

6) ugostiteljski objekti za smještaj su objekti u kojima se pružaju ugostiteljske usluge smještaja, ishrane i pića i druge uobičajene usluge u ugostiteljstvu ili samo usluge smještaja,

7) ugostiteljski objekti za ishranu i piće su objekti u kojima se pripremaju i uslužuju topli i hladni jela, pića i napici ili se uslužuju samo pića i napici,

8) catering objekti su vrsta ugostiteljskih objekata u kojima se pripremaju obroci u centralnim jedinicama za potrošnju na drugom mjestu (u prevoznim sredstvima, na priredbama, svečanostima) i iz kojih se vrši snabdijevanje korisnika tom hranom,

9) smještajna jedinica je opremljena prostorija, odnosno skup opremljenih prostorija (soba, apartman, hotelski apartman, studio apartman) ili posebno uređen prostor na otvorenom (kamp mjesto, kamp parcela), unutar ugostiteljskog objekta za smještaj, koja se stavlja na raspolaganje korisniku,

10) kategorizacija ugostiteljskih objekata je postupak utvrđivanja postignutih standarda u pogledu uređenja, opreme i usluge u ugostiteljskim objektima za smještaj na osnovu kojeg se objekti iste vrste razvrstavaju u različite kategorije u zavisnosti od nivoa postignutih standarda,

11) standardi su uslovi i mjerila u pogledu uređenja i opremljenosti objekta, kvaliteta pružanja usluga i pretežnog sadržaja usluga i održavanja ugostiteljskog objekta,

12) standardna ploča je jednoobrazno dimenzionirana i sadržajno određena tabla za označavanje kategorije ili standarda te vrste ugostiteljskog objekta,

13) catering usluga je usluga koja podrazumijeva pripremanje jela, i/ili poslastica, i/ili napitaka u ugostiteljskom objektu, po utvrđenim standardima, i dostavljanje ili dostavljanje i usluživanje na drugom mjestu,

14) hasap (HACCP) je sistem analize opasnosti i kontrolnih tačaka u procesu proizvodnje, distribucije i manipulacije hranom i

15) **centralni informacijski sistem u oblasti ugostiteljstva (u daljem tekstu: centralni informacijski sistem) jedinstven je i centralizovan elektronski informacijski sistem, koji sadrži sve relevantne podatke o pružaocima usluge smještaja, objektima za smještaj i gostima, preko kojih se vrši njihova evidencija i unose drugi podaci proistekli iz obavljanja ugostiteljske djelatnosti.**

(2) Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog i ženskog roda podrazumijevaju oba pola.

Član 7.

(1) U ugostiteljskim objektima, ugostitelji mogu obavljati djelatnost trgovine na malo duvanom i prerađevinama od duvana, trgovine na malo štampom, suvenirima, proizvodima iz programa sopstvene proizvodnje i domaće radinosti, **kao i drugu robu**, pod uslovom da ugostitelji koji obavljaju takvu djelatnost ispunjavaju uslove određene posebnim propisima iz oblasti trgovine.

(2) U ugostiteljskim objektima, ugostitelj pored ugostiteljskih usluga može pružati i ostale usluge, kao što su usluge pranja i hemijskog čišćenja, frizerske usluge, velnes usluge i ostale usluge koje su uobičajene u ugostiteljstvu.

(3) Priređivanje igara na sreću u ugostiteljskim objektima obavlja se u skladu sa posebnim propisima iz oblasti igara na sreću.

(4) Za obavljanje ugostiteljske djelatnosti na javnim površinama ili ljetnim i zimskim baštama ugostitelji su obavezni da ispune uslove u pogledu izgradnje i uređenja takvih prostora.

(5) Nadležni organ jedinice lokalne samouprave propisuje uslove u pogledu izgradnje, izgleda i uređenja javnih površina, ljetnih i zimskih bašti u kojima se obavlja ugostiteljska djelatnost.

Član 9.

(1) **Lice koje u ugostiteljskim objektima za smještaj vrste hotel i u ugostiteljskom objektu za ishranu i piće vrste restoran, neposredno uslužuje goste (konobar), priprema topla i hladna jela za goste (kuvar), priprema i dekoriše tople, hladne i suve poslastice (poslastičar) i recepcioner mora da ispunjava posebne uslove po pitanju stručnog zvanja, i to da ima najmanje srednju stručnu spremu u zanimanjima iz struke Ugostiteljstvo i turizam ili neku drugu srednju stručnu spremu.**

(2) **Lice iz stava 1. ovog člana koje nema odgovarajuću srednju stručnu spremu ugostiteljskog smjera iz stava 1. ovog člana, može da izvrši prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju u traženo zanimanje ili da završi javnovažeći program osposobljavanja za zanimanje iz oblasti ugostiteljstva u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast obrazovanja odraslih.**

Član 12.

(1) Zdravstvena ustanova koja u obavljanju zdravstvene djelatnosti koristi prirodni faktor liječenja (gas, mineralna voda, peloid, **vazduh/klima** i drugo) može da pruža i usluge smještaja i ishrane trećim licima na način propisan ovim zakonom.

(2) Zdravstvena ustanova obavezna je da svojim aktom odredi vrstu ugostiteljske usluge koju će pružati, broj i strukturu smještajnih jedinica u kojima će se pružati usluge smještaja, kao i da se doregistruje za obavljanje ugostiteljske djelatnosti.

(3) Zdravstvena ustanova pruža ugostiteljske usluge u objektima koji ispunjavaju propisane opšte minimalno-tehničke, sanitarno-tehničke i higijenske uslove za uređenje i opremanje ugostiteljskih objekata prema ovom zakonu.

Član 12a.

(1) Ministarstvo će uspostaviti centralni informacioni sistem i ugostiteljima koji pružaju uslugu smještaja obezbijediti besplatan pristup centralnom informacionom sistemu.

(2) Ugostitelj koji pruža uslugu smještaja dužan je da u centralni informacioni sistem unese osnovne podatke:

1) o ugostiteljskom objektu za smještaj,

2) o gostima,

3) o boravišnoj taksi.

(3) Pored osnovnih podataka iz stava 2. ovog člana, u centralni informacioni sistem se unose i druge vrste podataka iz stava 4. ovog člana.

(4) Ministar pravilnikom propisuje vrstu i način unošenja podataka u centralni informacioni sistem.

(5) Ugostitelj koji pruža uslugu smještaja dužan je da na način propisan ovim zakonom i podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovog zakona unese podatke u centralni informacioni sistem.

Član 12b.

(1) Ugostitelj koji pruža uslugu smještaja dužan je da obezbijedi internet vezu za pristup centralnom informacionom sistemu.

(2) U slučaju trenutne nemogućnosti pristupa internet vezi, ugostitelj koji pruža uslugu smještaja dužan je da ručno, u pisanom obliku, evidentira podatke iz člana 12a. stav 2. ovog zakona, s ciljem njihovog naknadnog unošenja u centralni informacioni sistem.

(3) Ugostitelj koji pruža uslugu smještaja dužan je da odmah:

1) nakon prijave gosta u ugostiteljski objekat za smještaj unese podatke o gostu u centralni informacioni sistem,

2) nakon odjave gosta iz ugostiteljskog objekta za smještaj unese podatke o boravišnoj taksi u centralni informacioni sistem,

3) najkasnije u roku od tri dana od dana nastanka promjene podataka iz člana 12a. stav 2. ovog zakona iste unese u centralni informacioni sistem.

(4) Podaci u centralnom informacionom sistemu moraju biti tačni i istiniti.

(5) Ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za unutrašnje poslove i ministra finansija, propisuje pravilnikom način rada, korišćenja i funkcionisanje centralnog informacionog sistema.

Član 13.

Prema vrsti ugostiteljskih usluga koje se u objektu pružaju, ugostiteljski objekti mogu biti:

1) ugostiteljski objekti za smještaj u kojima se korisnicima usluga pružaju usluge smještaja, ishrane i pića ili samo usluge smještaja u objektima, kao što su: hotel i podvrste hotela, motel, turističko naselje, kamp, pansion, hostel, prenočište, odmaralište, apartman, kuća za odmor, soba za iznajmljivanje, **objekat seoskog turizma** i drugi objekti za pružanje usluga smještaja,

2) ugostiteljski objekti za ishranu i piće u kojima se korisnicima usluga pripremaju i uslužuju topla i hladna jela, pića i napici ili samo pića i napici u objektima, kao što su: restorani, kafane, kafe-barovi, noćni klubovi, poslastičarnice, objekti brze hrane, kantine, menze, **saloni za posebne prilike** i drugi objekti za pružanje usluga ishrane i pića i

3) catering objekti u kojima se priprema hrana, piće i napici, po utvrđenim standardima radi usluživanja i potrošnje na drugom mjestu.

Član 17.

(1) Ugostitelj iz člana 2. stav 1. tačka 1) ovog zakona može pružati usluge smještaja, ishrane i pića u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje smještajnih kapaciteta do osam smještajnih jedinica, odnosno 16 kreveta na period do 30 dana.

(2) Ugostitelj koji pruža usluge iz stava 1. ovog člana kao fizičko lice, može ih pružati u jednom objektu koji je u njegovom vlasništvu.

(3) Fizičko lice iz stava 2. ovog člana može da obavlja ugostiteljske usluge smještaja, pripremanja i usluživanja ishrane i pića u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje, bez registracije, kod nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, pod uslovom da zaključi ugovor o pružanju usluga sa turističkom organizacijom ili turističkom agencijom koja posjeduje Licencu za obavljanje poslova turističke agencije.

(4) Fizičko lice iz stava 2. ovog člana dužno je da:

1) u kući za odmor, apartmanu i sobi koju izdaje turistima istakne propisanu oznaku kategorije,

2) održava prostorije i opremu i pruža usluge prema propisanim standardima za kategoriju kuće za odmor, apartmana i sobe koja mu je određena rješenjem o kategoriji,

3) vidno istakne cijene usluga koje pruža i pridržava se istaknutih cijena,

4) ako pruža usluge ishrane i pića, osigura bezbjednost hrane koja je uskladena sa posebnim propisima iz oblasti bezbjednosti hrane, utvrdi normative hrane i pridržava se utvrđenih normativa,

5) vodi evidenciju gostiju dnevno i uredno,

6) ugovor iz stava 3. ovog člana sa dokazom o vlasništvu objekta dostavi Agenciji za posredničke, informatičke i finansijske usluge (u daljem tekstu: APIF) radi njegovog evidentiranja.

Član 19.

(1) Ugostitelj može pružati ugostiteljske usluge na selu u objektu seoskog turizma, odnosno usluge smještaja i pripremanja i usluživanja hrane i pića koja su proizvedena na poljoprivrednom gazdinstvu iz programa sopstvene proizvodnje, kao i ostale prateće usluge, na period do 30 dana.

(2) Pod programom sopstvene proizvodnje podrazumijevaju se poljoprivredni proizvodi proizvedeni na poljoprivrednom gazdinstvu, poljoprivredni proizvodi proizvedeni na drugim poljoprivrednim gazdinstvima, kao i šumski proizvodi koje ugostitelj ili fizičko lice ubere, odnosno divlje životinje koje ugostitelj ili fizičko lice ulovi ili kupi od lica koja su ih ubrali ili ulovili.

(3) Pod ostalim pratećim uslugama iz stava 1. ovog člana smatra se prodaja ručno proizvedenih proizvoda, iznajmljivanje konja za jahanje; lov i ribolov; branje gljiva, ljekovitog i šumskog bilja; berba sezonskog voća i povrća; ubiranje ljetine; pješačke rute; promocija lokalnih i tradicionalnih proizvoda; prodaja ručno proizvedenih proizvoda i ostale slične aktivnosti.

(4) Izuzetno, usluge iz stava 1. ovog člana može pružati i fizičko lice koje nije registrovano kao preduzetnik, kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, pod uslovom da zaključi ugovor o pružanju usluga sa turističkom organizacijom **ili turističkom agencijom koja posjeduje Licencu za obavljanje poslova turističke agencije.**

(5) Fizičko lice iz stava 4. ovog člana dužno je da:

- 1) vidno istakne cijene usluga koje pruža i pridržava se istaknutih cijena,
- 2) ako pruža usluge ishrane i pića, osigura bezbjednost hrane koja je usklađena sa posebnim propisima iz oblasti bezbjednosti hrane, utvrdi normative hrane i pridržava se utvrđenih normativa,
- 3) vodi evidenciju gostiju dnevno i uredno,
- 4) ugovor iz stava 4. ovog člana dostavi APIF-u radi njegovog evidentiranja.

Član 23.

(1) Kategorizacijom se ugostiteljski objekti u okviru jedne vrste razvrstavaju u pojedine kategorije objekata prema karakteru i standardu usluga koje se u njima pružaju i prema ispunjenosti elemenata za određivanje kategorije.

(2) Obaveznoj kategorizaciji podliježu ugostiteljski objekti za smještaj vrste: hotel, motel, pansion, kamp, kao i apartman, kuća za odmor, soba za iznajmljivanje, **hostel i objekat seoskog turizma.**

(3) Ugostiteljski objekti za smještaj razvrstavaju se u kategorije, u skladu sa standardima propisanim za pojedine vrste tih objekata i na osnovu obaveznih i izbornih elemenata za određivanje kategorije.

(4) Obavezni elementi za kategorizaciju u zavisnosti od vrste ugostiteljskih objekata za smještaj odnose se na izgled objekta i položaj, obezbijedenost parkinga i garaža, ulaza u objekat i prijemnog hola, recepcije, lifta, sale za ručavanje/bara, smještajnih jedinica, kvaliteta uređenja i opreme smještajnih jedinica, kao i ostalih sadržaja, usluga i pogodnosti u ugostiteljskom objektu.

(5) Izborni elementi za kategorizaciju u zavisnosti od vrste ugostiteljskih objekata za smještaj odnose se na dodatne sadržaje u ugostiteljskom objektu koji pospješuju ukupnu ponudu ugostitelja i na obezbijedenost pogodnijih uslova o pitanju obaveznih elemenata za određivanje date kategorije ugostiteljskog objekta.

(6) U postupku kategorizacije potrebno je da ugostiteljski objekti ispunjavaju minimalno 80% od propisanih obaveznih elemenata za datu vrstu i kategoriju, uz obavezno ispunjavanje svih opštih i posebnih minimalno-tehničkih uslova u skladu sa ovim zakonom.

(7) Ugostiteljski objekat za smještaj vrste hotel može se razvrstati u podvrstu i prema posebnim uslugama koje se u njemu pružaju.

(8) Kategorija ugostiteljskog objekta označava se odgovarajućim brojem zvjezdica ili drugim znakovima na standardnoj ploči, a podvrsta hotela se na standardnoj ploči označava odgovarajućim znakovima za pojedinu podvrstu.

(9) Ugostitelj može da počne sa obavljanjem ugostiteljske djelatnosti u ugostiteljskom objektu koji se prema odredbama čl. 24. i 26. ovog zakona razvrstava u određenu kategoriju ukoliko je podnio zahtjev za utvrđivanje kategorije Ministarstvu ili nadležnom organu jedinice lokalne samouprave.

(10) Uz zahtjev za određivanje kategorije ugostiteljskih objekata iz čl. 24. i 26. ovog zakona ugostitelj dostavlja dokaz o upisu u Registar poslovnih subjekata, odnosno u Registar preduzetnika i dokaz o uplati sredstava za troškove kategorizacije.

(11) Ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove, prostornog uređenja i ekologije, pravilnikom propisuje:

- 1) postupak kategorizacije ugostiteljskih objekata i uslove za određivanje kategorije, odnosno postupak i uslove za razvrstavanje hotela u podvrste,

- 2) izgled i sadržaj standardnih ploča za označavanje kategorije ugostiteljskog objekta i
- 3) izgled i sadržaj standardnih ploča za označavanje podvrste ugostiteljskog objekta vrste hotel.

Član 26.

(1) Kategorizaciju ugostiteljskih objekata za smještaj vrste kamp, kao i apartmana, kuće za odmor, sobe za iznajmljivanje, **hostela i objekta seoskog turizma** vrši nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

(2) Ugostitelj podnosi zahtjev za određivanje kategorije ugostiteljskih objekata iz stava 1. ovog člana nadležnom organu jedinice lokalne samouprave.

(3) Načelnik opštine ili gradonačelnik grada rješenjem imenuje komisiju za kategorizaciju, čiji je zadatak da sprovede postupak kategorizacije ugostiteljskih objekata iz stava 1. ovog člana.

(4) Sastav komisije iz stava 3. ovog člana, po pravilu, odražava ravnopravnu zastupljenost polova u skladu sa zakonom kojim je regulisana ravnopravnost polova.

(5) Rukovodilac unutrašnje organizacione jedinice nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, na prijedlog komisije za kategorizaciju, donosi rješenje o razvrstavanju vrste ugostiteljskog objekta iz stava 1. ovog člana u određenu kategoriju.

(6) Ako u postupku kategorizacije komisija za kategorizaciju utvrdi da ugostitelj može u kratkom roku otkloniti odstupanja od tražene kategorije, rukovodilac unutrašnje organizacione jedinice nadležnog organa jedinice lokalne samouprave može, na prijedlog komisije za kategorizaciju, donijeti privremeno rješenje za određivanje kategorije kojim se ugostitelju ostavlja rok do šest mjeseci za otklanjanje nedostataka.

(7) Rješenje iz stava 5. ovog člana podliježe reviziji nakon isteka perioda od četiri godine od dana njegovog dostavljanja ugostitelju.

(8) Nadležni organ jedinice lokalne samouprave po službenoj dužnosti vodi računa o isteku perioda iz stava 7. ovog člana.

(9) Protiv rješenja iz st. 5. i 6. ovog člana dozvoljena je žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

(10) Nadležni organ jedinice lokalne samouprave vodi evidenciju kategorisanih objekata iz stava 1. ovog člana.

Član 30.

(1) Ugostitelj je obavezan da:

1) u svakom poslovnom prostoru, odnosno mjestu poslovanja ili na mjestu na kojem privremeno i povremeno pruža ugostiteljske usluge drži rješenje o registraciji ugostiteljske djelatnosti,

2) na ulazu u ugostiteljski objekat vidno istakne poslovno ime (firmu) i vrstu ugostiteljskog objekta,

3) na ulazu u ugostiteljski objekat vidno istakne raspored radnog vremena i tog radnog vremena se pridržava u svom poslovanju,

4) u ugostiteljskom objektu održava prostorije i opremu i nivo usluga, saglasno propisanim uslovima i standardima,

5) istakne cijene hrane, pića i napitaka na cjenovnicima koji moraju biti dostupni korisnicima usluga u svako vrijeme i da se pridržava istaknutih, odnosno objavljenih cijena,

6) u okviru ugostiteljskog objekta utvrđuje i naplaćuje iste cijene za pružene usluge domaćim i stranim državljanima,

7) posluje u skladu sa odredbama ovog zakona i posebnim uzansama iz oblasti ugostiteljstva koji se utvrđuju u okviru Privredne komore Republike Srpske i u skladu sa drugim poslovnim običajima u ugostiteljstvu,

8) za izvršenu uslugu izda odgovarajući račun **sa naznakom vrste, količine i cijene pružene usluge, odnosno odobrenog popusta,**

9) utvrdi normative o utrošku namirnica i pića za pojedine usluge ishrane i pića, koje je na zahtjev dužan da predoči gostu, kao i da usluge pruža u odgovarajućoj količini i prema utvrđenim normativima,

10) u svakom ugostiteljskom objektu drži i tačno i ažurno vodi poslovnu knjigu sa pratećim evidencijama o nabavci robe i repromaterijala koji se koriste u svrhu pružanja ugostiteljskih usluga, sa posebnim dokazima o porijeklu robe,

11) vrši usluživanje pića isključivo u staklenoj ambalaži, čime se isključuje mogućnost korišćenja PET ambalaže (plastična ambalaža),

12) organu uprave nadležnom za poslove statistike, blagovremeno u rokovima koji su propisani od strane Republičkog zavoda za statistiku dostavi propisani statistički obrazac sa podacima iz evidencije prometa i smještaja i

13) vidno istakne zabranu prodaje, upotrebe i posluživanja alkoholnih pića licima mlađim od 18 godina.

(2) Ugostitelj ne može koristiti robu za pružanje ugostiteljskih usluga za koju ne posjeduje dokumentaciju o nabavci i koja nije evidentirana u poslovnu knjigu.

(3) Poslovna knjiga može se voditi i u elektronskoj formi u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronsko poslovanje.

(4) Ugostitelj je obavezan da drži poslovnu knjigu u svakom ugostiteljskom objektu, odnosno poslovnoj jedinici ili izdvojenom poslovnom prostoru.

(5) Obaveza iz stava 1. tačka 10) ovog člana ne odnosi se na subjekte iz člana 19. stav 4. ovog zakona.

(6) Obaveza iz stava 1. tačka 11) ovog člana ne odnosi se na ugostitelje koji posluju u okviru sportsko-rekreativnih centara (bazeni, sportski tereni), kao i ukoliko se pružaju ugostiteljske usluge za vrijeme organizacije sajmova, vašara, kulturnih, sportskih i drugih javnih manifestacija.

(7) Ako se u ugostiteljskom objektu uslužuju kokteli, za njihovu pripremu mogu se koristiti pića koja nisu pakovana u staklenoj ambalaži.

(8) U okviru cjenovnika ugostitelj može prikazati i podatke o kalorijskoj vrijednosti hrane i pića.

(9) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja poslovne knjige u ugostiteljskim objektima.

Član 34.

(1) Ministarstvo vodi posebnu evidenciju o ugostiteljima, koja sadrži podatke o ugostiteljima koji se registruju i koji se evidentiraju.

(2) Ministarstvo po službenoj dužnosti od APIF-a pribavlja podatke o registrovanim ugostiteljima radi unosa tih podataka u evidenciju o ugostiteljstvu.

(3) Svi podaci i informacije koji se prikupljaju, obrađuju i evidentiraju u ugostiteljstvu moraju biti razvrstani i prikazani po polu, u skladu sa zakonom kojim je regulisana ravnopravnost polova.

(4) APIF vodi Registar fizičkih lica koja pružaju ugostiteljske usluge na selu u **objektu seoskog turizma**, kao i pružalaca usluga u apartmanima, kućama za odmor i sobama za iznajmljivanje.

(5) APIF fizičkim licima iz čl. 17. i 19. ovog zakona izdaje potvrdu o evidentiranju ugovora o pružanju usluga u registru iz stava 4. ovog člana.

(6) Ministar pravilnikom propisuje oblik i sadržaj zahtjeva za izdavanje potvrde o evidentiranju ugovora o pružanju usluga.

Član 45.

(1) Novčanom kaznom od 1.500 KM do 6.000 KM kazniće se za prekršaj ugostitelj kao privredno društvo ako:

1) obavlja ugostiteljsku djelatnost u objektu u kojem, u zavisnosti od vrste, nisu obezbijedene prostorije i prostor za pripremu i obradu hrane, prostorije i prostor za usluživanje gostiju, prostorije za ličnu higijenu gostiju, pomoćne prostorije i prostore i smještajne jedinice, a ako ne ispunjava uslove propisane zakonom iz oblasti planiranja i projektovanja objekata za lica sa umanjenim tjelesnim sposobnostima (član 6. st. 4. i 5),

2) obavlja ugostiteljsku djelatnost na javnim površinama ili ljetnim i zimskim baštama, a ne ispunjava uslove u pogledu izgradnje i uređenja takvih prostora (član 7. stav 4),

3) ne unese propisane podatke u centralni informacioni sistem (član 12a. stav 2),

4) ne unese na propisan način podatke u centralni informacioni sistem (član 12a. stav 5),

5) pruža catering usluge bez ugovora sa naručiocem usluga (član 14. stav 2),

6) ugostiteljski objekti za ishranu i piće vrste restoran pružaju profesionalnu catering uslugu, a ne ispunjavaju propisane uslove za catering (član 14. stav 3),

7) pruža ugostiteljske usluge izvan ugostiteljskog objekta suprotno odredbama člana 15. ovog zakona,

8) pruža usluge smještaja, ishrane i pića u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje suprotno odredbama člana 17. **st. 1, 2. i 3.** ovog zakona,

9) pruža ugostiteljske usluge na selu **u objektu seoskog turizma** suprotno odredbama člana 19. stav 1. ovog zakona,

10) kampovanje ne vrši u organizovanim kampovima koji ispunjavaju uslove iz člana 21. stav 2. ovog zakona,

11) obavlja ugostiteljsku djelatnost u objektima koji podliježu obaveznoj kategorizaciji, a ne podnese zahtjev za utvrđivanje kategorije (član 24. stav 2, član 26. stav 2. i član 27. st. 1. i 3),

12) na ulazu u ugostiteljski objekat vidno ne istakne poslovno ime i vrstu objekta (član 30. stav 1. tačka 2),

13) na ulazu u ugostiteljski objekat ne istakne raspored radnog vremena i ne pridržava se tog radnog vremena u svom poslovanju (član 30. stav 1. tačka 3),

14) u ugostiteljskom objektu ne održava prostorije i opremu i nivo usluga saglasno propisanim uslovima (član 30. stav 1. tačka 4),

15) prilikom obavljanja ugostiteljske djelatnosti naplaćuje različite cijene za domaće i strane državljane (član 30. stav 1. tačka 6),

16) za svaku izvršenu uslugu ne izda odgovarajući račun **sa naznakom vrste, količine i cijene pružene usluge, odnosno odobrenog popusta** (član 30. stav 1. tačka 8),

17) ne drži poslovnu knjigu (član 30. stav 1. tačka 10), odnosno ne drži poslovnu knjigu u svakom ugostiteljskom objektu, odnosno poslovnoj jedinici ili izdvojenom poslovnom prostoru (član 30. stav 4),

18) vrši usluživanje pića u plastičnoj PET ambalaži (član 30. stav 1. tačka 11),

19) u svakom ugostiteljskom objektu ne drži knjigu gostiju (član 31. stav 1. tačka 2) i

20) vrši prodaju i usluživanje alkoholnih pića licima mlađim od 18 godina (član 35).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u privrednom društvu novčanom kaznom od 700 KM do 2.800 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se ugostitelj kao preduzetnik novčanom kaznom od 1.000 KM do 4.000 KM.

Član 46.

(1) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 4.000 KM kazniće se za prekršaj ugostitelj kao privredno društvo ako:

1) pruža ugostiteljske usluge u pokretnom objektu suprotno odredbama člana 16. ovog zakona,

2) pruža ugostiteljske usluge na selu **u objektu seoskog turizma** i usluge u apartmanu, kući za odmor, sobi za iznajmljivanje bez rješenja nadležnog organa (član 17. stav 1. i član 19. stav 1, a u vezi sa članom 8. st. 2. i 3),

3) ne ukloni standardnu ploču (član 25. stav 7, član 27. stav 4. i član 28. stav 12),

4) ne vodi ažurno i tačno poslovnu knjigu (član 30. stav 1. tačka 10),

5) organu uprave nadležnom za poslove statistike, blagovremeno u rokovima koji su propisani od strane Republičkog zavoda za statistiku ne dostavi propisani statistički obrazac sa podacima iz evidencije prometa i smještaja (član 30. stav 1. tačka 12. i član 31. stav 1. tačka 7),

6) vidno ne istakne zabranu prodaje, upotrebe i posluživanja alkoholnih pića licima mlađim od 18 godina (član 30. stav 1. tačka 13),

7) na ulazu u ugostiteljski objekat ne istakne vidno standardnu ploču sa oznakom kategorije ugostiteljskog objekta koju je odredilo Ministarstvo, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave, kao i standardnu ploču sa oznakom podvrste hotela koju je odredilo Ministarstvo (član 31. stav 1. tačka 1),

8) se ne pridržava istaknutih cijena (član 30. stav 1. tačka 5) i član 31. stav 1. tačka 4),

9) u propagandnim publikacijama ugostiteljskog objekta za smještaj, u javnim glasilima i drugim sredstvima javnog informisanja i oglašavanja ne naznači vrstu, podvrstu i kategoriju objekta koja mu je određena (član 31. stav 1. tačka 5) i

10) ne utvrdi kućni red u ugostiteljskom objektu za smještaj (član 31. stav 1. tačka 6).

(2) Novčanom kaznom od 800 KM do 3.200 KM kazniće se ugostitelj kao preduzetnik za prekršaj iz stava 1. ovog člana.

(3) Novčanom kaznom od 500 KM do 2.000 KM kazniće se odgovorno lice u pravnom licu za prekršaj iz stava 1. ovog člana.

Član 47.

(1) Novčanom kaznom od 800 KM do 3.200 KM kazniće se za prekršaj ugostitelj kao privredno društvo ako:

1) obavlja ugostiteljsku djelatnost bez ispunjenosti opštih minimalno-tehničkih uslova u pogledu uređaja, opreme, obezbjeđenja električne energije, vodosnabdijevanja, zbrinjavanja otpada, osvjetljenja objekta, grijanja, ventilacije i zvučne izolacije objekta, protivpožarnih uslova, zaštite na radu, zaštite od požara, zaštite od buke, sanitarno-higijenskih uslova (član 6. stav 2. i član 8. stav 1),

2) u ugostiteljskom objektu obavlja djelatnost trgovine na malo duvanom i prerađevinama od duvana, trgovine na malo štampom, suvenirima, proizvodima iz programa sopstvene proizvodnje i domaće radinosti, **kao i drugu robu**, a ne ispunjava uslove određene posebnim propisima iz oblasti trgovine (član 7. stav 1),

3) ne obezbijedi internet vezu za pristup centralnom informacionom sistemu (član 12b. stav 1),

4) ne evidentira propisane podatke na propisan način (član 12b. stav 2),

5) ne unese podatke o gostu u centralni informacioni sistem u propisanom roku (član 12b. stav 3),

6) ne unese podatke o boravišnoj taksi u centralni informacijski sistem u propisanom roku (član 12b. stav 3),

7) ne unese u propisanom roku nastalu promjenu podataka u centralni informacijski sistem (član 12b. stav 3),

8) u centralni informacijski sistem unese netačne i neistinite podatke (član 12b. stav 4),

9) pruža catering uslugu suprotno odredbama člana 14. ovog zakona,

10) pruža usluge smještaja i ishrane gostima u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje bez ispunjenosti sanitarno-tehničkih i higijenskih uslova i obavljenih zdravstvenih pregleda, bez ispunjenosti opštih i posebnih minimalno-tehničkih uslova u pogledu uređenja i opreme i bez utvrđene kategorije (član 18. st. 1. i 2),

11) u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje odstupa od opštih i posebnih minimalno-tehničkih uslova, kao i od uslova za određivanje kategorije, bez prethodno pribavljene saglasnosti nadležnog organa u skladu sa propisima iz oblasti zaštite prirode i kulturno-istorijskog nasljeđa (član 18. stav 3),

12) pruža ugostiteljske usluge na selu, a ne ispunjava opšte i posebne minimalno-tehničke uslove (član 20. stav 2),

13) pruža ugostiteljske usluge na selu bez ispunjenosti zdravstvenih uslova i obavljenih zdravstvenih pregleda ili u objektu koji odstupa od opštih i posebnih minimalno-tehničkih uslova, bez prethodno pribavljene saglasnosti nadležnog organa u skladu sa propisima iz oblasti zaštite prirode i kulturno-istorijskog nasljeđa (član 20. st. 1. i 3),

14) obavlja ugostiteljsku djelatnost suprotno odredbama člana 22. stav 4. ovog zakona,

15) ne podnese zahtjev radi utvrđivanja odgovarajuće kategorije u skladu sa članom 27. stav 9. ovog zakona,

16) u svakom poslovnom prostoru, odnosno mjestu poslovanja ili na mjestu na kojem privremeno i povremeno pruža ugostiteljske usluge ne drži rješenje o registraciji ugostiteljske djelatnosti (član 30. stav 1. tačka 1),

17) ne istakne cijene hrane, pića i napitaka na cjenovnicima, odnosno vidno ne istakne cijene usluga smještaja i iznos boravišne takse u svakoj sobi i na recepciji (član 30. stav 1. tačka 5. i član 31. stav 1. tačka 3),

18) koristi robu za pružanje ugostiteljskih usluga za koju ne posjeduje dokumentaciju o nabavci, odnosno koja nije evidentirana u poslovnoj knjizi (član 30. stav 2),

19) ne utvrdi normative o utrošku namirnica i pića za pojedine usluge ishrane i pića i ne pruža usluge u odgovarajućoj količini i prema utvrđenim normativima (član 30. stav 1. tačka 9),

20) u svakom ugostiteljskom objektu ne drži i ažurno i tačno ne vodi knjigu gostiju (član 31. stav 1. tačka 2) i

21) izvod iz kućnog reda ne istakne na vidnom mjestu u svim smještajnim jedinicama (član 31. stav 1. tačka 6).

(2) Novčanom kaznom od 600 KM do 2.400 KM kazniće se ugostitelj kao preduzetnik za prekršaj iz stava 1. ovog člana.

(3) Novčanom kaznom od 300 KM do 1.200 KM kazniće se odgovorno lice u pravnom licu za prekršaj iz stava 1. ovog člana.

Član 48.

(1) Novčanom kaznom od 500 KM do 2.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) objekti, odnosno prostorije, uređaji i oprema u kojima se pružaju ugostiteljske usluge, kao i lica koja pružaju usluge ne ispunjavaju sanitarno-tehničke i higijenske uslove

propisane za ugostiteljski objekat, u dijelu prostora u kojem se te usluge pružaju (član 4. stav 2),

2) pruža usluge smještaja, ishrane i pića suprotno odredbama člana 5. stav 3. ovog zakona,

3) pruža usluge smještaja i ishrane trećim licima suprotno odredbama člana 12. ovog zakona,

4) usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića ne pruža samo gostima kojima pružaju i usluge smještaja (član 18. stav 6).

(2) Novčanom kaznom od **500 KM do 2.000 KM** kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) tržišnoj inspekciji jedinice lokalne samouprave ne dostavi obavještenje o započinjanju pružanja ugostiteljskih usluga iz člana 4. stav 3. ovog zakona i

2) obavlja ugostiteljsku djelatnost bez upisa u odgovarajući registar (član 5. stav 4).

(3) Novčanom kaznom od 250 KM do 1.000 KM kazniće se odgovorno lice u pravnom licu za prekršaj iz stava 1. ovog člana, a novčanom kaznom od 200 KM do 800 KM za prekršaj iz stava 2. ovog člana.

Član 49.

(1) Novčanom kaznom od 500 KM do 2.000 KM kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

1) ne unese propisane podatke u centralni informacioni sistem (član 12a. stav 2),

2) ne unese na propisan način podatke u centralni informacioni sistem (član 12a. stav 5),

3) ne obezbijedi internet vezu za pristup centralnom informacionom sistemu (član 12b. stav 1),

4) ne evidentira propisane podatke na propisan način (član 12b. stav 2),

5) ne unese podatke o gostu u centralni informacioni sistem u propisanom roku (član 12b. stav 3),

6) ne unese podatke o boravišnoj taksi u centralni informacioni sistem u propisanom roku (član 12b. stav 3),

7) ne unese u propisanom roku nastalu promjenu podataka u centralni informacioni sistem (član 12b. stav 3),

8) u centralni informacioni sistem unese netačne i neistinite podatke (član 12b. stav 4),

9) pruža ugostiteljske usluge u apartmanu, kući za odmor, sobi za iznajmljivanje i ugostiteljske usluge na selu bez zaključenog ugovora u skladu sa članom 17. stav 3. i članom 19. stav 4. ovog zakona,

10) pruža ugostiteljske usluge u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje i ugostiteljske usluge na selu, a ne ispunjava propisane opšte i posebne minimalno-tehničke uslove iz člana 18. stav 2. i člana 20. stav 2. ovog zakona.

(2) Novčanom kaznom od 300 KM do 1.200 KM kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

1) pruža usluge smještaja, ishrane i pića u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje suprotno odredbama člana 17. **st. 1, 2. i 3.** ovog zakona,

2) usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića ne pruža samo gostima kojima pružaju i usluge smještaja (član 18. stav 6),

3) postupi suprotno odredbama člana 17. stav 4. i člana 19. stav 6. ovog zakona,

4) pruža ugostiteljske usluge smještaja i ishrane gostima u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje bez utvrđene kategorije i bez ispunjenosti sanitarno-tehničkih i higijenskih uslova i redovno obavljenih zdravstvenih pregleda (član 18. st. 1. i 2),

5) u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje odstupa od opštih i posebnih minimalno-tehničkih uslova, kao i od uslova za određivanje kategorije, bez prethodno pribavljene saglasnosti nadležnog organa u skladu sa propisima iz oblasti zaštite prirode i kulturno-istorijskog nasljeđa (član 18. stav 3),

6) pruža ugostiteljske usluge na selu u objektu seoskog turizma suprotno odredbama člana 19. stav 1. ovog zakona i

7) pruža ugostiteljske usluge na selu bez ispunjenosti sanitarno-tehničkih i higijenskih uslova i obavljenih zdravstvenih pregleda ili u objektu koji odstupa od opštih i posebnih minimalno-tehničkih uslova, bez prethodno pribavljene saglasnosti nadležnog organa u skladu sa propisima iz oblasti zaštite prirode i kulturno-istorijskog nasljeđa (član 20. st. 1. i 3).

Član 52.

(1) Ugostitelji koji obavljaju ugostiteljsku djelatnost uskladiće svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana njegovog stupanja na snagu, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(2) Pružaoci usluga u seoskom domaćinstvu i pružaoci ugostiteljskih usluga u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje koji su registrovani u APIF-u nastavljaju sa pružanjem svojih usluga po stupanju na snagu ovog zakona.

(3) **Subjekti iz stava 2.** ovog člana dužni su da ugovor iz člana 17. stav 3. i člana iz člana 19. stav 4. ovog zakona dostave APIF-u u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(4) Podaci iz Registra seoskih domaćinstava i pružalaca ugostiteljskih usluga u apartmanima, kućama za odmor i sobama za iznajmljivanje prenijeće se u Registar fizičkih lica koja pružaju ugostiteljske usluge na selu, kao i pružalaca usluga u apartmanima, kućama za odmor i sobama za iznajmljivanje najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(5) **Do uspostavljanja centralnog informacionog sistema, evidencija registrovanih ugostitelja koji pružaju usluge smještaja vršiće se u skladu sa članom 34. ovog zakona.**

(6) Ugostitelji iz člana 12a. ovog zakona dužni su da u roku od 30 dana od dana uspostavljanja centralnog informacionog sistema unesu propisane podatke u centralni informacioni sistem.

(7) **Izuzetno od stava 6. ovog člana, ugostitelj koji ne posluje u momentu stupanja na snagu ovog zakona niti u roku od 30 dana nakon uspostavljanja centralnog informacionog sistema, dužan je da u roku od 15 dana od dana pribavljanja rješenja o registraciji nadležnog organa unese propisane podatke u centralni informacioni sistem.**

(8) **Hosteli i objekti seoskog turizma dužni su da podnesu zahtjev za kategorizaciju ugostiteljskog objekta nadležnom organu jedinice lokalne samouprave u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu pravilnika iz člana 55v. ovog zakona.**

Član 55a.

Ministarstvo će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona uspostaviti centralni informacioni sistem i obezbijediti ugostiteljima iz člana 12a. ovog zakona besplatan pristup centralnom informacionom sistemu.

Član 55b.

Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sljedeće podzakonske akte:

1) Pravilnik o vrsti i načinu unošenja podataka u centralni informacijski sistem (član 12a. stav 4) i

2) Pravilnik o načinu rada, korišćenja i funkcionisanja centralnog informacijskog sistema (član 12b. stav 5).

Član 55v.

Ministar će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sljedeće podzakonske akte:

1) Pravilnik o postupku kategorizacije ugostiteljskih objekata vrste hostel i objekat seoskog turizma (član 26. stav 1) i

2) Pravilnik o izgledu i sadržaju standardnih ploča za označavanje kategorije ugostiteljskih vrste hostel i objekat seoskog turizma (član 23. stav 11. t. 2) i 3).